

CURIERUL CREȘTIN

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI DE KOLOZSVÁR-CLUJ — SZAMOSUJVÁR-GHERLA :-:

PASTORALĂ DE „NAȘTEREA DOMNULUI” 1943.

IULIU

*din mila lui Dumnezeu și grația Sfântului Scaun Apostolic al Romei
Episcop român unit, Asistent al Tronului Pontifical,
Administrator Apostolic.*

Veneratului Cler și Iubitului popor credincios

„Dar și pace dela Dumnezeu Tatăl Nostru și dela Domnul Nostru Isus Hristos”.

Venerați Frați și

Preaiubiți Fii!

„Hristos se naște măriți-L!”

„Nu vă temeți, căci iată vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul, că în orașul lui David, astăzi s'a născut vouă Mântuitor, care este Hristos Domnul” (Luca 5, 10—11). Aceasta-i bună-vestire, dată de înger păstorilor, învăluiti de mărirea Domnului în lumină și înfricoșati cu frică mare, despre nașterea după trup a Fiului lui Dumnezeu trimis Mântuitor lumii.

„Nu vă temeți”, este cuvântul începutului veacului nou, întemeiat pe iubire, care izgonește groaza și frica. Iubirea iertătoare, împăciuitoare. Legea Nouă, Noul Testament al lui Dumnezeu, al cărui suflet este nemărginita lui dragoste, care coboară în lume pe Unul-născut Fiu al Său și-L așează prunc plâpând în ieslea peșterii, tronul Impăratului păcii și al Mântuitorului lumii.

„Nu vă temeți”, apropiați-vă cu încredere: acesta-i vouă semnul: „veți afla un prunc înfășiat și culcat în iesle” (Luc. 2, 12).

„Așa a iubit Dumnezeu lumea.” Astfel a intrat în lume Impăratul păcii și Mântuitorul sufletelor, venit să scoată teama și groaza din lume. S'a apropiat de neamul omenesc în acest chip, grăind cu toată ființa sa omenească: „Nu vă temeți.” Preaînalt Dumnezeu în coborârea Sa la noi, prea-mărit Dumnezeu în a Sa smerenie, preaputernic Dumnezeu, în această la arătare neputință, preabogat Dumnezeu, în această sărăcie, neajuns și ne-cuprins Dumnezeu, în această apropiere de noi.

„Taină streină văd și minunată, cer fiind peștera, scaun de Cherwimi Fecioara, ieslea lăcaș, întru care s'a culcat Cel Neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe Carele laudându-L îl mărim.” (Cat. IX).

„Nu vă temeți”, răsună proaspăt și astăzi, după nouăsprezecesute de ani, glasul ceresc al îngerului, bucuria mare vestită de el, atunci păstorilor, dar dintru început hărăzită pentru tot poporul lui Dumnezeu, pentru

tot neamul omenesc. „*Prunc s'a născut nouă, Prunc s'a dat nouă.*“ Este al nostru. A venit pentru mântuirea lumii, pentru mântuirea neamului omenesc întreg. Pentru tine dragă creștine, pentru mine, pentru fiecare dintre noi.

„*Adeverit cuvânt și de toată primirea vrednic, că Isus Hristos a venit în lume să mântuiască pe cei păcătoși, dintre cari cel dintâi sunt eu*“, trebuie să spună, cu Apostolul neamurilor, fiecare dintre noi. „*M'a iubit pe mine și s'a dat pe sine pentru mine.*“ Aceasta e bucuria mare a Nașterii Mântuitorului, care bucurie întreagă este a fieștecăruia dintre noi. S'o cunoaștem de a noastră, s'o primim, căci este a noastră. Noua ni-s'a dăruit Domnul. Să-L primim și să-l preamărim și să-i cântăm fericiți cântarea de leagăn, cu îngerească preamărire: „*Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oamenii de bunăvoie.*“

„*Hristos se naște preamăriți-l!*“

Să-l preamărim, iubiți credincioși, luând în sufletele noastre lumina lui Hristos, care este hărăzită să lumineze pe tot omul ce intră în lume. Să-l preamărim cu vieța noastră așezată în lumina poruncilor lui Dumnezeu, în ascultarea cuvintelor Lui sfinte, cari sunt suflet și sunt vieță. Să-l primim cu toată dragostea sufletului nostru pe Cel ce a venit din nemărginita bunătate a dragostei Sale la noi. Căci toți cei ce l-au primit pe El în lumina Evangheliei Sale, le-a dat lor putere de a fi fii lui Dumnezeu. Cari nu din voie trupească, nici din voie bărbătească ci dela Dumnezeu s'au născut. Să luăm, din plin, lumină, din lumina mare care a strălucit, precum zice prorocul, celor ce zăceau în întunec și în umbra morții. Să înălțăm sufletele noastre spre lumina mare ce ne-a răsărit și să luăm lumină în sufletele întunecate de groaza morții, lumină din soarele dreptății: *Hristos.*

Spre aceasta ne îndeamnă Apostolul: „*deșteaptă-te, cel ce dormi, și te scoală din morți, și te va lumina Hristos. Deci luați seamă cu grijă cum umblați, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți, răscumpărând vremea, căci zilele rele sunt*“. (Efes. 5; 4, 14-16).

Cu adevărat zilele rele sunt, peste măsură rele. Răsturnarea lumii și judecata lumii. Toate popoarele plâng îngrozite în fața secerișului înfricoșat al morții, în chinul durerii osândeii judecării. Judecată este aceasta și amară pedeapsă. Și-a rostit-o lumea, și-au rostit-o popoarele înseși.

Căci Domnul a spus: „*Eu n'am venit în lume să judec lumea ci să mântuiesc lumea* (Ioan 12, 47). „*Milă voiesc și nu jertfă*“. (Mat. IX, 13. XII, 7). Și iată nemiloasa jertfă ce o culege moartea. Pare că s'au deslănțuit toate puterile întunecului spre judecată înfricoșată.

Este judecata Cuvântului Domnului pe care lumea nu l-a ascultat. Este judecata disprețului ce s'a aruncat asupra Domnului, care a venit să mântuiască lumea. Este judecata fiilor neascultării pe care și-au rostit-o ei înșiși. Este osânda judecării pe care și-o execută înseși popoarele. Este plinirea dureroasă a cuvintelor Domnului Isus: „*Dacă aude cineva cuvintele mele și nu le păzește pe ele, eu nu-l judec pe el, căci n'am venit să judec lumea ci să o mântuiesc. Cine mă disprețuiește și nu primește cuvintele mele: are cine să-l judece; Cuvântul pe care l-am grăit, acela îl va judeca în ziua cea de apoi*“. (Io. XII, 47—48).

Înfricoșată judecată, iubiți credincioși, a neascultării cuvintelor Domnului și a disprețurii lor.

Lumea a intrat în judecata morții, pentru că a disprețuit cuvintele vieții. Se cutremură sufletele popoarelor în război cumplit, pentru că n'au primit pacea Domnului.

Împăratul ceriurilor pe pământ s'a arătat și cu oamenii a petrecut. Pentru a lor mântuire, pentru a lor pace s'a apropiat de ei, s'a înfrățit cu ei. „Intr'ale Sale a venit și ai Săi pe Ei nu l-au primit“. Au disprețuit cel mai mare dar alui Dumnezeu: iertarea dragostei Lui și pacea Lui dumnezească.

Nu este mântuire decât în reîntoarcerea la Dumnezeu. Nu este iertare decât în părere de rău și pocăință. În mărturisirea sufletului îndurerat: *Greșit-am! Să-l rostim și să luăm iertare. Să ne învrednicim de ascultarea cuvintelor deslegării: mergi în pace, credința ta te-a mântuit. Cu credință și dragoste să ne apropiem de Domnul și să-i cerem iertare și pace: „Pacea ta idă-ne-o Doamne și atunci toate ni le-ai dat nouă“.*

Pentru rugăciunile Maicii Tale Preacurate, oprește Doamne osânda morții și dăruiește pace lumii Tale.

Din suflete cucernice să se înalțe rugăciuni pentru pace în marele praznic al Nașterii Domnului Isus.

La rugăciune pentru pace ne îndeamnă din nou *Sf. Părinte dela Roma*, într'o scrisoare din urmă către Secretarul său de stat, rânduită pentru toți Episcopii din lume, pentru a mobiliza sufletele tuturor credincioșilor cu acest gând sfânt. *Parintele creștinătății* arată că, în vreme ce în războiul înfricoșat, care curge nemilos mai departe, lăsând în urma sa mare de sânge, praf și cenușă, toată lumea se tânguește cu amar, pentru nemaipomenitele pagube materiale și se cutremură la gândul desnodământului înfricoșat al urmărilor nebănuite, nu toți însă coboară în sufletele lor pentru a-și da seama, că omenirea își ia pedeapsa păcatului greu, de a se fi depărtat de Dumnezeu și de legile Lui.

Pentru aceea este de datoria tuturor, spune mai departe *Sf. Părinte*, cari înțeleg durerile și loviturile ceasului de față, să se roage și să ispășească. Când ura urlă, iar glasul dragostei tace și poruncile Evangheliei sunt date uitării, fiecare trebuie să trezească vie credința în suflet. Să se întrecă oamenii în faptele pocăinței și ale ispășirii, pentru ca să se plinească nădejdele *Sfântului Părinte: să se întemeieze în lume pacea nu pe ură și pe puterea armelor, ci pe adevăr, dreptate și iubire.* Precum la începutul înfricoșatei încercări a așezat soarta omenirii în mâinile Preacuratei Fecioare Maria, iar în anul trecut în ziua Neprihănitei Zămisliri, a închinat omenirea, întreagă Neprihănitei Inimi a Maicii Preacurate, așa roagă acum pe Preacurata Fecioară să cerșească dela Dumnezeescul Său Fiu înnoirea sufletelor și a vieții obștești.

Pentru aceea *Sfântul Părinte* invită pe toți episcopii din lume să împărtășească gândul său credincioșilor, să se roage toți împreună, pentru iertarea păcatelor omenirii și tot atunci să înoiască închinarea dăruirii lor Neprihănitei Inimi a Preacuratei Fecioare Maria, pentru a cerși, prin aceasta, pacea mult însetată. Spre plinirea acestui gând împărtășește tuturor, din toată inima, binecuvântarea apostolică, cheazășe-a toată binecuvântarea.

Dorind să urmăim, cu dragă inimă, invitarea Părintelui Creștinătății și plinirea întru toate a gândului său sfânt, rânduiim, întrucât nu s'a putut face aceasta în praznicul Neprihănitei Zămisliri, să se facă în toate bisericile Eparhiilor noastre în a doua zi de Crăciun, praznicul Maicii Domnului, rugăciuni pentru pacea lumii, după gândul tălmăcit din Cetatea Eternă alui Petru: *Pacea întemeiată nu pe puterea armelor și pe ură năpraznică, ci pacea întemeiată pe sufletul Domnului Isus, pe adevăr, dreptate și iubire.*

Tot atunci să reînnoim dăruirea noastră Inimei Neprihănite a Maicii

Domnului, în felul arătat în pastorală noastră pentru praznicul Adormirii Maicii Preacurate. Rugăciunea pentru Închinarea dăruirii noastre a fost vestită precum știți în altă pastorală a noastră*) de unde este a se și lua.

Rugăciunile obștești, din lumea întreagă, vor rodi, din mila nemărginită alui Dumnezeu, pacea lui Hristos, în împărăția lui Hristos.

În praznicul luminat al Nașterii Mântuitorului, să se renască sufletele noastre în lumina harului dumnezeesc, pentru a împărtăși, cu toții, bucuria mare a Mântuitorului lumii.

Cu suflet înlăcrimat vor colinda scumpii copilașii voștri și la acest Crăciun; mulți cu gândul la părinții, cari au trecut la veșnicie în împărăția Tatălui Ceresc, mulți cu gândul departe la părinții plecați la datoria grea și multă primejdie. Sfântă colindă îngerească cântată de atâteaori în lacrimi, nicicând ca și acuma, străbate Ceriurile lui Dumnezeu și coboară mângăierea mare în sufletele îndurerate peste măsură. Mângăiere văduvelor, mângăiere orfanilor, mângăiere părinților bătrâni, cari au pierdut sprijinul și nădejdea bătrânețelor, mângăiere soțiilor și mângăiere mamelor. Mamelor, tuturor mamelor, cari plâng pe fiii lor și nu pot să se mângăie, căci nu mai sunt. Coboară Doamne bucuria harului ceresc peste toți, și arată-Te tuturor în praznicul Nașterii Tale, cu bucuria cea mare, care scoate din suflet toată groaza și teama și rostește tuturor sufletelor, îngrozite de moarte, ce îngrozește lumea întreagă: „*nu vă temeți, Eu sunt.*” Să audă acest cuvânt de îmbărbătare toți credincioșii tăi, Doamne al părinților noștri, cari aleargă la Altarul Tău Sfânt, cum au alergat moși, strămoșii lor, să audă cuvântul mângăierii Tale toți scumpii lor, pe cari îi duc în suflet la închinare, cari sunt departe trupește, la datorie grea, dar azi, în ziua Nașterii Tale, de față cu toții în bisericuțele satului lor împreună cu scumpii lor. Plinește-le tuturor cererea ferbinte și dăruiește-le tuturor mângăierea păcii Tale și sărutarea iubirii sale de oameni. Amin. Adăi pe toți acasă, la mult dorita îmbrățișare în praznicul luminat al păcii Tale. Amin.

Cu acest cuvânt de binecuvântare a Domnului trec cu gândul și cu sufletul în mijlocul vostru și vă spun tuturor:

*Hristos se naște măriți-L,
Hristos din Ceriuri întâmpinați-L,
Hristos pe pământ înălțați-vă,
Cântați Domnului tot pământul
Și cu veselie laudați-L,
că s'a preamărit. (Catavasia I.)*

*„Darul Domnului Nostru Isus Hristos cu voi,
Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Isus. Amin.”*

Dat în Reședința Noastră la Nașterea Domnului, anul mântuirii MCMXLIII al episcopatului nostru al XVII-lea.

Nr. 7740—1943.

Episcop IULIU

Această pastorală să se citească poporului dreptcredincios în Prima Zi de Crăciun, iar în filii a doua și a treia Zi.

*) Curierul Creștin a. XXV (1941) Nr. 2—5. pag. 5—6.

Numiri

Onoratiu *Olimpiu Făgărășan Man-
ciu*, preot nou hirotonit este numit ad-
ministrato parohial, la parohia Lăpos
Debrec-Dobricul Lăpușului.

Kolozsvár-Cluj, din ședința consistorială
ținută în 7 Decembrie 1943.
Nr. 7450-1943.

Onoratiu *Vasile Rusu*, preot nou hi-
rotonit, este numit administrator pa-
rohial la parohie Kiskapus-Căpușul mic,
tractul Kolozs-Monostor-Cluj-Mănăștur.

Kolozsvár-Cluj, din cons. la 7 Decem-
vrie 1943.
Nr. 7613—1943.

Episcop IULIU

HRISTOS PE PĂMÂNT!

Se pare ca Hristos nu mai e pe pământ și cântarea catavasiilor e fără de niciun rost.

Dar absența lui Hristos din viața de azi, e numai aparentă. Necredința, imoralitatea, materialismul zilelor noastre, nu L-au putut și nu-L pot elimina pe Hristos din lume, după cum cei de acum două mii de ani, nu L-au putut exclude din viața oamenilor, restignindu-L. Cu Hrist se întâmpla mereu, ceea ce s'a întâmplat acum două mii de ani: cu cât luptăm mai mult împotriva Lui, cu atât mai mult simțim că e mai prezent între noi și după fiecare restignire și înmormântare, colectivă sau individuală, El învie cu mai multă splendoare și putere.

Cei ce au fericirea de a trăi în anturajul lui Isus, nici nu-și dau seama cât este El de prezent, chiar în absența Sa.

»Creștine, care citești aceste șire, zicea ateul Renné Leyvraz, după convertirea sa, tu ești lumină în întunec. O depresiune imensă te reclamă din toate părțile. Știi tu cât este de dureroasă nesiguranta, necredința, știi tu cât este de tristă necredința, chiar în mândria triumfului sau efemer. Ce spui tu, ce faci tu pentru eliberarea fraților tai?»

E mai ușor a fi, dacă se poate, nu indiferent față de Hristos, decât potrivnicul Lui. Vieța necredinciosului, de-ar fi sincer și ne-ar spune, am vedea că e o tra-

gedie. Absența lui Hristos, nu poate fi înlocuită prin prezența necredinței și a păcatului.

Cel mai intelectual ateu și comunist din zilele noastre, omul fără Dumnezeu cu cultura cea mai vastă, André Gide, în cartea »Numquid et tu?« are niște mărturisiri sfâșietoare. Absența lui Hristos din sufletul sau, în realitate nu este decât o prezență deghizată. Zice el: »O înfricoșată oroare și murdărie a păcatului. Doamne, poți-ma Tu purifica de toate acestea? Să cânt și eu gloria Ta cu glas înalt! Eu nu mă mai știu ruga, nici nu pot asculta pe Dumnezeu. Poate El îmi vorbește, dar eu nu-L aud. Am devenit complet indiferent la glasul Lui. Și totuși eu disprețuesc cuminența mea, iar dacă-mi lipsește bucuria ce mi-o dă el, orice altă bucurie dispăre. Doamne, de vrei să mă ajuți, de ce întârzi? E timpul să vii. Nu lăsa ca cel rău, să ia locul Tau în inima mea. De altcum, eu nu-l iubesc așa de mult. Adu-ți aminte, Doamne, că te-am putut iubi!«

Hristos pe pământ!

Bate la ușile sufletelor.

Vorbește. Dar oamenii nu-L aud. Depinde de noi preoții, ca Hristos să fie auzit, sa între în suflete.

Am putea refuza dorul Lui?

Nu ne doare strigătul disperat al necredinței?

N. Pura

Cântec de Crăciun

Intâia cântare a fost un cântec de leagăn, cel al Îngerilor: lui Dumnezeu mărire și oamenilor pace... Cu melodia cerului se îmbina psalmodia pământului; în acea noapte sfântă toată firea a fost un cântec: »toată firea e una cu Domnul, în taina ei adâncă«. Dar taina e desvăluită: cel necuprins se naște din Fecioară și toate cele nepătrunse, prind înțeles prin harul Lui.

E cântecul peșterii, în jurul căruia »cădelnițele nopții se amestecă cu izmul feștilor putrede ce se stinge«. Stelele cerului îl adoră pe Răsăritul cel de Sus, care apare asemenea »Luceafărului de dimineață în mijlocul ceței«. (Ecclesiastul).

E cântecul ieslei, în care se naște cel ce suferă pentru cei pe cari îi iubeste. Chipul lui Dumnezeu, care e întocmai cu Dumnezeu, se face pe sine, întru asemănare omenească. Prin ce s'a apropiat mai mult de om? Prin suferință. Căci »pentru cel ce suferă, cuvintele de mângâiere ale unui prieten voios, nu sunt de mare preț și durerea sa nu e aceeași, ca pentru el«. (Paul Claudel).

E cântecul Betlehemului, *Casa Pâinii*, »vasul zilei cel fără apus, unde grâul cel veșnic e în păstrare«. Cetatea lui David e un nume; numele e un semn; și semnul e un adevăr: ieslea a rămas chivot, tronul celui neîncăput.

E cântecul Ierusalimului: »Mergeți și strigați la urechile cetății Ierusalimului: Adusu-mi-am aminte de dragostea ta... când mă urmași încă în pustie, în pământ nesămănat«. (Ieremia). S'a făcut atunci un legământ, pe care vine acum cel ce l-a încheiat, să-l pecetluiească cu sânge: »Saltă de veselie, fiica Sionului! Strigă de bucurie, fiica Ierusalimului! Iată că împăratul tău vine la tine, neprihănit, biruitor, călare pe mânz de azină«. (Zaharia).

E cântecul Miresei, care își caută »crinul în mijlocul spinilor«. (Cântarea Cântărilor); iar Mirele aflat, »a iubit-o pe ea, și s'a dat pe sine pentru dânsa, ca să o sfințească, ca să o pună pe ea lu-și mărită biserică, carea nu are întinăciune, ci e sfântă și fără prihană«. (Către Efeseni).

E cântecul Bisericii: Cântecul izvorit din mii de piepturi; e un legământ, ce unește pe cei vii cu cei morți. Și cântecul e puternic, dă năvală până la Scaunul Domnului, căci »nu e glasul unuia, ci norodul întreg se bucură și pornește cu el și norodul tuturor morților după el. Creș-

tinul nu-i singur, ci-i cu legământ de toți frații săi« (Paul Claudel).

Cântă Biserica noastră românească: »Veniți, să ne bucurăm în Domnul, prăznuind taina aceasta de acum. Zidul cel despărțitor s'a nărui, sabia cea de foc a Ingerului a fost ruptă în două și Heruvimul cel strălucitor, se îndepărtează dela pomul vieții; iar noi ne împărtășim de desfătarea raiului, din carea mai înainte am fost lepădați pentru neascultare. Chipul cel schimbător al Tatălui, chipul ființei celei veșnice, își ia chipul robului și nesuferind schimbare, se naște din Fecioara, ce nu știe de nuntă căci cece a fost, a rămas, Dumnezeu adevărat fiind, iar ce n'a fost, a primit, om făcându-se pentru iubirea de oameni. Acestuia să-i strigăm, cântând: Cela ce te-ai născut din Fecioară, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi«. (Nașterea Domnului, la'nserat).

Cântă Biserica armeană: »O nouă floare a odrăslit azi, din vechiul toiag a lui Iesse și fiica lui David îl naște pe fiul lui Dumnezeu. Cetele cele fără de număr ale Ingerilor, toate oștirile cerurilor, coboară din cer împreună cu Regele cel unul-născut, și cântă zicând: Iată pe Fiul lui Dumnezeu. Deci și noi cu un glas să cântăm: Ceruri bucurați-vă! Săltați temelii ale pământului; căci Dumnezeul cel veșnic, pe pământ s'a arătat, și cu oamenii a petrecut și a mântuit sufletele noastre«.

Cântă Biserica din Siria: »Prunc s'a născut, lumină s'a arătat în lume: preamărească deci pământul pe Pruncul care i-a dat lumină. S'a născut dintr'o Fecioară și la vederea lui, umbrele spăimântându-se s'au ascuns; dinaintea feței sale s'a împrăștiat negura greșelii; tot pământul s'a învăluit în lumină, deci tot pământul să-i dea Lui mărire«.

Cântă Biserica Ambrosiană: »Domnul a venit și a îndepărtat întunecul nopții, și acolo unde nu a fost lumină, s'a răspândit strălucirea, arătându-se frumusețea zilei. Tresaltă și te bucură, tu bucuria Ingerilor; bucură-te Fecioara lui Dumnezeu, bucură-te bucuria Profeților, bucură-te și te veselește, căci Domnul e cu Tine: Tresaltă și te bucură, tu care ai dat lumii pe Făcătorul și Dumnezeul tău. Bucură-te, căci cu adevărat ești Maica lui Hristos«.

Cântă Biserica din Roma: »Cu vrednicie e și cu dreptate, și se cade să-ți aducem Ție mulțumită, Doamne; căci în această zi, lumina cea adevărată, lumina Mântui-

torului nostru s'a arăt și a luminat toate lucrurile în fața înțelegerii noastre. Și nu numai calăuzește pașii noștri cu strălucirea Sa, în aceasta viața de pe pământ; ci Ea ne va îndrepta ca să cunoaștem și să preamarim, gloria cea fără de sfârșit, a Majestații Tale, Doamne».

Cânta clopotele, iar dangatul lor patrunde pe întins de leghe.

Cânta inimile celor aleși.

Haydn a simțit cum tresalta în sufletul său o cerească armonie, când scrise cuvintele: »La gândul lui Dumnezeu, e atâta bucurie, ce-mi inunda inima, că toate fibrele încep să sune, să cânte».

Cântecul de Craciun, e cântec de orga cu clape, cari se deschid cu vioiciune, cari fac să rasune toate registrele emoției. E cântec, ce de bucurie se preface în foc ispășitor; multe păcate, se fac cenușa, în focul unei inimi ce se mistue în dragoste.

Gândul despre un Dumnezeu făcut om, a pus în mișcare cerul și pământul. Paul Gerhard, s'a făcut de fapt interpretul miilor de inimi, când a compus frumosul cântec: »Noi îți cântăm ție«, »Wier singea dier«. »... Sa vină Domnul din Sion, și să rupă lanțurile!... Aducă-ne ajutor și bucurie lui Iacob. Iată-Te în iesle; ești plapând, dar inimi nu e mare ca și Tine; ești gol, dar îmbraci întreaga lume; Ți-ai ales o peștera străină, însă ale Tale sunt cerurile; îți razimi capul Tau, pe pieptul unui om, dar te

adora toate puterile cerești! Noi îți cântăm Ție».

Toată firea cântă, care e una cu Domnul în taina ei adâncă; dar ce străină îi răsuna azi cântarea: lui Dumnezeu mărire și oamenilor pace!

Când Richard Wagner se gândia în 1848 să compună drama »Frederic Barbarosa« și lucra la »Moartea lui Siegfried«, în mintea lui se conturau liniile vagi a unei noi creații: »Isus din Nazaret».

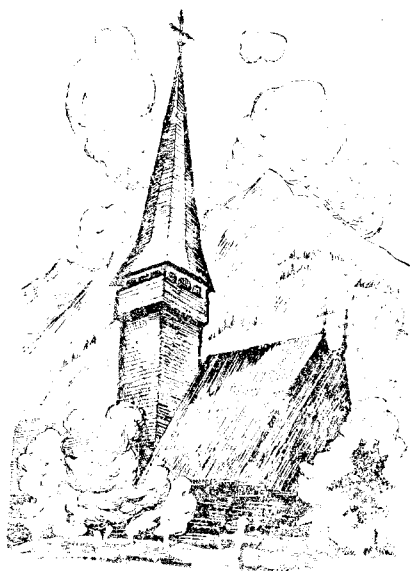
În inspirația lui Wagner, Fiul lui Dumnezeu apare ca profet al păcii, coborât pe pământ între oamenii cari se războiau, pentru ca să-i cheme la calea păcii și a înfrățirii între oameni, renăscându-i la o altă viață, prin legea dragostei Sale.

Dragostea, iar nu ura, e legea cea veșnică a spiritului, proclamă Isus în acea drama. »Nu vor mai fi războaie, nu altul faradelegi, atunci când voi veți lucra din dragoste!« Lumea însă nu-i înțelege cuvântul. Isus rămâne singur și se urcă pe Calvariu, ca unul care simte toată greutatea disprețului; ură în loc de dragoste, ingraturdine în loc de mulțumire. Dar Crucea înfiptă pe Golgota, începe să fie învaluită de lumină; razele țâșnesc tot mai cutezatoare; strălucirea ei se conturează într'un simbol; nadejde, pace!

E cântecul Ingerilor trimiși de Dumnezeu!

E cântecul de Craciun!

Păr. Emilian Lemeny

Căminul jertfei și al durerii...

Din nou prăznuiește sbuciumata omenire Nașterea Domnului. Crăciunul de astăzi însă, nu mai e Crăciunul colindelor duioase și tainice. Crăciunul pe care cu atâta emoție îl așteptam și cântam cu poetul:

»Bine ai venit, moșnege, din nou la casa
[noastră,

Cu feeria albă ce tremură'n fereastră,
Cu steaua, cu legenda și datina creștină,
S'aprinzi în ochi speranțe și'n suflele lu-
[mină,

Urcând spre ceruri cântul colindului stră-
[bun!..«

a devenit Crăciunul plânsetelor :

»In noaptea asta sfântă de Crăciun,
La vatra spulberată și pustie,
Cu suflele grele se adun,
In noaptea strămoșescului Crăciun,
Toți, ce-am avut cândva, o bucurie!..«

E crăciun de războiu, înecat în lacrimi
și nădejdi..

Sărbătoarea Nașterii astăzi e neagră,
fiindcă întunerecul stăpânește în noi. Voia
bună dintre oameni, pacea de altă dată,
iubirea frățească e alungată. Un sentiment
de golătate, pustietate, de nesiguranță, își
aruncă umbra tot mai apăsătoare asupra
inimilor..

Mântuitorul a venit în mijlocul ome-
nirii, să ridice blestemul lui Adam. Impă-
ratul împăraților și Domnul domnilor, vine
la plinirea vremii în simplitatea nașterii
smerite dintr'un staul. »Cercetatu-ne-a pe
noi de sus Mântuitorul, răsăritul răsăritu-
rilor, și cei dintru întunec și din umbră
am aflat adevărul: că din fecioară s'a născ-
cut Domnul«. (Luminătoarea Nașterii).

Minunea nașterii Domnului a despărțit
lumea în două: cei cari trăiesc în întu-
nec și cei cari trăiesc în lumină; și să-i
mai numim cu păr. Agârbiceanu: cei de
tip luciferic, răzvrățiți, nesupuși unui Dum-
nezeu, dușmanii Lui și rânduieșilor Sale
veșnice, călcători ai poruncilor divine și
omenești, în vecinică luptă cu El, cu ade-
vărurile Lui de credință și de morală; și
de tip creștin, cari recunosc pe Dumnezeu,
ca autoritate supremă în toate actele lor,
cari intră în ascultare și colaborare cu El,
ca prieteni, nu ca dușmani..

A venit Mântuitorul și a însemnat cu
scump sângele Său vărsat pe lemnul Crucii:
drumul drept, larg și luminos, pe care avea
să meargă omenirea. Aceasta însă mânăta
de biciul păcatului și al necredinței, aleargă
oarbă, surdă și nebună pe drumul prăbu-
șirii.. »Umanitatea — scrie un istoric al

nostru — n'a trăit nici chiar în momen-
tățile năvălirilor barbare, care se făceau încu-
care nu amenințau cu o catastrofă ge-
rală civilizația, care isbutise să se desv-
un astfel de amestec al tuturor națiun-
o astfel de încălcire a tuturor ambu-
o astfel de stridentă a tuturor urletelor
mânie«. .. Intregă omenirea, astăzi alea-
și se scufundă într'un haos fără ieșire.

»Pentru ce se întărită popoarele și
murile și cugetă deșărtăciuni? Pentru
se adună împărații pământului și căpete-
sfătuiesc împreună«, ne întrebăm cutre-
rați cu proorocul sfânt? (Ps. 2.) Pentru
atâta durere și jertfă sângeroasă? Pen-
ce samănă atâta doliu?

Nașterea Domnului a concentrat bu-
rie, bunătate, pace, liniște sufletească
iar cântarea îngerească a vestit lumii: »
rire întru cele de sus, lui Dumnezeu și
pământ pace, între oameni de bunăînvo-
Astăzi însă toată aceasta armonie și
tească și de pace e destrămată!..

Iată reflexiile, însemnările dureroase
întrebările, ce le facem din nou la prazi-
de mântuire sufletească!

Răspunsul: Lumea s'a depărtat de al-
rul singurei jertfe închinată lui Dumnezeu.

E adevărat, că nimic, fără jertfă și
rere... Ne-a arătat-o Mântuitorul însu-
urcând Calvarul... Dar din jertfa de a-
a omenirii, va izvorii și pacea mult dor-
împreunată cu nădejdea de mai bine
mângăiere sufletească..

Din an în an cântăm: »Hristos se na-
măriți-L, Hristos din ceruri, întâmpinați
Hristos pe pământ înălțați-vă; cântați Du-
nului tot pământul și cu veselie laudați-
că s'a preamărit...« O chemare sfântă
plină de învățătură!

De acea astăzi, când serbăm ziua na-
rii Aceluia, care a venit în lume să răscu-
pere păcatul strămoșesc al sălbăticiei
noastre, datori suntem să-L preamărim
ne înălțăm sufletul către El și să-L înt-
pinăm... Să ne apropiem cu credință,
dejde și evlavie de ieslea Omului-Dum-
nezeu, care vine pentru noi și numai pen-
noi, căci: »Pe cel stricat pentru nease-
tare, pe cel făcut după chipul lui Dumne-
— carele era cu totul în stricăciune, că-
din cea bună dumnezeiască vieată, iar
il înviește înțeleptul ziditor...« (Din co-
tările utreniei dela Nașt. Dlui).

»Nașterea lui Hristos desface țâța
repaosului și dinamizează întregul uni-
antrenându-l în efluvii de bucurie înfin-

căci Isus este Mântuitorul, regele Firii, este izvorul de lumina, care strabate viața omului și îl salvează și pe acesta din dispe-

rare și de chinurile întunerecului». (Al. Gregorian: Isus în colindul românesc).

pr. Gavril Bichigean

COLINZI

DIN CARTEA NOU APĂTRUTĂ A PĂR. PROT. GAVRIL BICHIGEAN

Colindăm doamne colinzi...

Sfântă Maria lui Isus
răfăcește'n jos și'n sus,
pe-un plai scăldat în soare,
prin fânate numai floare.
Cată loc să se-odihnească
și pe Fiul sfânt să-l nască.
La un grajd de boi sosește,
jos în iesle poposește.
Boii blânzi la ea suflau
și privind mi-o încălzeau.
Odihnită Maica sfântă,
din grai astfel le cuvântă:
— Bine cuvântați să fiți,
de mine, de Dumnezeu,
mai tare de Fiul meu...

In astă seară de-ajun,
noi umblăm să împlinim
obiceiul din bătrâni,
obiceiu de colindat,
pe Isus de căutat.
Pe Isus îl căutăm,
dar foarte greu îl aflăm,
că Isus nu se arată,
numai inimei curată...
Azi precum Scriptura scrie,
Isus iarăș va să vie,
în peștera cea săracă,
vine Isus să se nască,
dar nimeni nu-L așteaptă,
căci toți is duși la bătaie,
unde om pe om se taie...

Apostolatul pildei bune

În viața morală, pilda bună este de o importanță covârșitoare. Nu poți fi propovăduitorul unui adevăr, pe care nu-l traiești, nici predicatorul unei virtuți, pe care n-o practici.

Înainte de-a predica Evanghelia, Isus a trait-o. El a luat mai întâi crucea și numai după aceea a spus: „Cel ce vrea să vină după mine să se lapede de sine, să-și ia crucea și să-mi urmeze” (Marcu 8, 34). Isus nu ne cere altceva, decât sa-L imităm.

„Pildă v'am dat vouă, precum am făcut eu, așa să faceți și voi. (Ioan, XIII. 15).

Apostolul lui Hristos, trebuie deci sa-și urmeze Stapănul. El e dator sa predice Evanghelia nu numai cu vorba, ci mai ales

cu fapta. Vorba este glasul virtuții, pe când pilda, este însăși virtutea în natura și substanța ei. »Apostolul, spune Lacordaire, nu-i numai un om, care învață religia cu vorba, ci un om care predica Evanghelia, prin toată ființa lui și a cui prezență este ca o apariție binefacătoare a lui Hristos.» Numai atunci, când viața lui este o Evangheliie vie, preotul împlinește dorința lui Hristos, care spune: „Așa să lumineze lumina noastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune, să mărească pe Tatăl vostru, care este în ceruri” (Matei 5, 16).

Lumina credinței n'ajunge la nimic, dacă prin conduita noastră tăgăduim, ceace credem și propovăduim. Viața preotului iz-

vorită din viața și învățătura lui Hristos trebuie să fie o lumină, care să lumineze pe toți, cei ce-l văd faptele. Dealtfel *virtuțile creștine*, se vor împământeni în lume, schimbându-o numai în măsura, în care propovăduitorii lor, vor fi ei înșiși stăpâniți de ele. Pentru aceasta schimbare, Isus nu cere nici talent, nici știință, nici darul vorbirii, nici spadă, ci viața sfântă, trăirea credinței.

Preotul, care-și trăește credința radiază, pe Hristos, în toate faptele lui. Asemenea sângelui, care din inimă se răspândește în tot organismul, ducând căldură, sănătate și viață, credința vie coboară din minte în inimă, apoi se ridică pe buze și se traduce în vorbe și fapte, manifestându-se în toate mișcările vieții.

Cu lumina Evangheliei, pe care o trăiește, preotul luminează sufletele cuprinse de întunec, le ridică la o viață nouă, atrage pe cei necredincioși și indiferenți. Căci »faptele sfinte, cum spune Sf. Ioan Gură de Aur, produc un sunet mai puternic, decât sunetul trâmbițelor și o lumină mai strălucitoare, decât lumina razelor soarelui.«

După cum în lumea fizică sunt unde, cari impresionează cele mai delicate aparate, transmitând graiul la distanțe considerabile, la fel lumea morală, e brăzdată de unde puternice, cari luminează minți întunecate, trezește voințe amorțite și mișcă inimi învârtoșate. Puterea de-a emite aceste unde, o au toți aceia, cari se roagă bine, muncesc și trăesc, după Evanghelia lui Hristos. (P. Plus).

Simpla înfățișare a sfinților, are o înrăurire extraordinară asupra sufletelor. Sf.

Lucian cu privirea și înfățișarea lui de ascet, a convertit niște soldați creștini, cari fiind chinuți, negară pe Hristos. Denunțat și dus în fața tribunalului, judecătorul păgân de teamă să nu se convertească și el la creștinism, se acoperi cu un cearceaf, ca să nu poată privi pe preotul Lucian și vorbea cu el prin interpret.

Virtutea din fire este comunicativa și rodnică. Valul împinge valul, omul influențează asupra omului. El nu poate servi pe Dumnezeu, fără să edifice semenii săi. Prin afabilitatea, seninătatea și bunătatea lui, preotul adevărat, predică bucuria de a sluji lui Dumnezeu. Când se roagă, este atât de pătruns de prezența lui Dumnezeu, încât cei ce-l văd, sunt siliți să ingenunche și ei. Prin vorba lui blândă și plină de dragoste, împlinirea datoriei, zelul său pentru mântuirea sufletelor, el atrage la Dumnezeu mai întâi pe cei din jur, începând cu familia proprie. Apoi, parfumul virtuților sale, se răspândește în toată parohia. Iar credincioșii cari inspiră această aromă de grație și credință, se silesc să-și urmeze păstorul, preamărind pe Dumnezeu din ceruri.

Intreagă viața preotului va fi aruncată în cumpăna divină. Acela, care se va nizuți să devină desăvârșit, urmând îndemnul lui Isus: „*Fiți desăvârșiți, precum și Tatăl vostru din ceruri desăvârșit este*“ (Mat. V, 48) și prin sfințenia lui va duce și pe alții la Dumnezeu, poate fi sigur de mântuirea sa. Și mare va fi bucuria preotului bun în ceruri, când va vedea grupate în jurul său, pline de iubire și recunoștință, sufletele pe care le-a edificat prin pilda lui bună.

Păr. Dumitru Pop

Peștera veșnică

Cântarea îngerească, *mărire întru cele de sus lui Dumnezeu*, se reștrânge în noaptea sfântă. *Mărire*, răspund văile și stâncile Viilaimului, inviate din încremenirea de veacuri, ca să vadă minunea, când Dumnezeu a luat haina omenească. *Mărire*, strigă pustiul cu vânturile sale, înfiorat de vedenii necunoscute până acum, cu îngeri și stea tainică, ce strălucește între celelalte stele, ca o împăcătoasă gătită de nuntă. *Mărire*, cântă fluerul ciobanilor, *mărire sim-*

bolizează fumul de tămâie adusă de magi, ridicându-se în albastrul văzduhului, *Mărire*, este cuvântul cel mai frumos din noaptea mântuirii, pe care-l pot rosti îngerii și oamenii îndurării nemărginite a Tatălui. Și acest cuvânt nu a încetat să răsune de nouăsprezece veacuri. Și va răsuna până la sfârșitul veacurilor. Steaua nu va apune niciodată. De peștera din Viilaim, nimenea nu ne va putea despărți. Din veacuri în veacuri s'au născut idei mari, izbăvitoare

de noroade, s'au făcut înfăptuiri grandioase, s'au zămislit teorii și sisteme filozofice, alcătuituri cu pretențiuni de eternă viață și toate s'au prabușit în neantul veacurilor. Ideia însă și filozofia cea mai înaltă a tuturor timpurilor, legată de peștera din Viflaim, va rămânea deapuri. Ea va fi izvorul de hrană a demnității omenești totdeauna. Și steaua, vecinica călăuză în nesiguranța veacurilor viitoare.

Din această peșteră, ca mai târziu din peștera mormântului, a răsărit Soarele dreptății, ca cei ce se închinau stelelor până acum, să se închine singur lui Dumnezeu. Prin învățatura lui s'a prabușit filozofia ritorilor; o lume nouă s'a așezat pe baza nouă, iar așezământul cel mai desăvârșit de pe pământ, Biserica întemeiată de El, inspirată de învățăturile peșterii, își revarsă harurile sale neconținut peste omenire, săvârșind porunca: *Mergând, învățați toate neamurile*. Inspirația din peștera Viflaimului săvârșește minuni. Sute de mii de mușcici își asvârl trupurile lor prăzii chinitorilor, rămânând sufletele lor imaculate. Oștiri însuflețite de puterea credinței, înving dușmanii păgâni. Mândrii cavaleri medievali, pe timpul falnicelor cruciade, fac drumuri neînchipuit de obositoare, ca să-și încrucișeze spadele cu iataganele musulmane, iar trubadurul, care picura sub balcoanele elvețiene din ghitare serenade castelanelor, în suspinurile lui, numai cântă frivolitatea amorului păgân, ci dragostea binecuvântată de Biserica Domnului, iar floarea, care cădea de pe balcon, era consacrată în numele lui Hristos.

Biserici cu aspect modest, iau grandioase dimensiuni gotice, simbolul eternei nizuinți a sufletului creștinesc.

Din peștera Viflaimului pornește inspirația prefacerilor umaniste ale renaissențului; arta arhitectonică, pictura și poezia ei. Michel Anghelo, Rașael, Leonardo da Vinci și Dante Alighieri, acești nepieritori luceferi ai artei creștine, vor fi precursorii și modelele de inspirație, pentru arta sănătoasă a tuturor veacurilor viitoare.

Dar învățăturile peșterii au învins și nimicit sistemele filozofice ale enciclopediștilor din veacul a XVIII-lea.

Prin distrugerile ce au urmat sub influența acestor învățături, s'a dovedit că singur pe credința propovăduită de Mântuitorul, se poate clădi fericirea și prosperarea statelor și-a națiunilor. *Emile*, a lui Rousseau, crescut în principiile profesate de dânsul, este un monstru, față de ingerul

pe care-l poate forma dintr'un copil, învățăturile lui Hristos.

Vieța neamului omenesc a fost mai framântată, istoria lui mai agitată, decum ar fi putut să o prevadă cineva la începutul lumii. Are atâtea aspecte, a trecut prin atâtea variații, are atâtea imagini, încât pe toate acestea doar vedeniile unui profet le-ar fi putut prevedea. Inchipuirea cea mai bogată, mai fecundă, decât cea din 101 nopți, nu va putea să vadă sub toate aspectele, variația istoriei omenești. Acestea toate dispar, ca niște efemeride cu viața de o noapte, imaginile se șterg, evenimentele se uită. Imaginea peșterii însă va rămânea în veci, ca un adăpost, unde omul convins de deșertăciunea lumii acesteia, se va refugia în brațele Celui ce în leagăn, de iesle ne chiamă: *Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați și eu vă voi odihni pe voi*.

Și pământul pe care stă omul, este în continuă mișcare și schimbare. Din mari se ridică insule, ca altele să dispară. Miile de veacuri suprapun pe scoarța globului terestre noi și noi straturi cu flori și faune bizare. Numai amintirea peșterii cu leagănul sărăcăcios, cu micul Isus, cu ingerii și păstorii, va rămânea aceeaș pururea.

Ce contrast izbitor este între palatele zgârie-nori și peștera din Viflaim! Acolo potop de lumini pe mobile și covoare prețioase. Aici un opaț licărește, aruncând câte-o rază palidă în peștera umedă și pe paie mușcăite. Acolo parfumul fin al plantelor exotice, aici florile uscate ale fânului și miros de pășune... Și totuși, barem odată pe an, orice bogat se retrage în peștera această, imaginea ei o aduce în casă, o privește cu drag, deoarece simte, că în ea se ascunde fericirea și pacea adevărată.

Totul se schimbă, totul piere, dar credința și speranța omenească, nu se schimbă, ci în fiecare noapte de Crăciun, se îmbracă în omul cel nou. Și din ochii pruncului Isus, se împartășește de tinereța vecinica. Viflaimul nu se pierde, este același totdeauna.

În această peșteră este ascunsă taina vieții interne, care este așa de variată, ca și viața lumii ființelor aquatice din oceane. Lumea această este nevăzută, dar în adâncurile apei lucrează neîncetat scoicele și melcii, se înmormântează pe sine însuși, și astfel ridică la suprafață o lume nouă.

Prof. George Mânzat

Cântec de iarnă

A nins!

*Crainicul nădufului de iarnă s'ampotmolit de mreaja lumii,
Zăbranicul de ceață și-a nvesmântat mantia cu zurgălăi de nea,
Iar cerul fulguind alene și-a depănat mărgăritarele cununii,
In zbor sprințar, rupând fudul betele dintr'o stea!*

Așa e iarna!

*O năframă albă despletită din noianul vremurilor,
Grijulie și zăludă 'nfripare de oboi călit în ger,
Lacrimi de ghiață ghemuite'n lunecușul zărilor,
Ce-s troiene amorțite pe spinarea fulgilor din cer.*

Decembrie!

*Brazi-și cântă basmul așternuși pe coama fulgilor,
Torc încet povestea ce mereu copiii zmeilor le-o spun,
O poveste fluturată din amurgul tănuit al serilor,
Când incins de slavă, vine de departe blândul Moș-Crăciun.*

E Crăciun!

*Cu seara resfirată peste ramuri împletite în lumină,
Cu văpaia lunei pâlpaînd serafic de pe cer, de sus,
In colindul „Dă-ne Doamne pace“, ce divin se'nbină,
Cu nădejdea vieții, când se naște, Dumnezeu Isus!*

Ion T. Buzdugan

Și'n suferințe sunt cu voi

Condițiile săracăcioase dela *Nașterea Domnului*, cu litere adânci scriau: *păt-mire*. Isus Hristos, El, pilda vieții noastre, la despărțirea din viața pământească, ne încurajează spunând: *și în patimă cu voi sunt*.

Prorocul Baruh zice despre Isus: *»Pe pământ s'a grătot și cu oamenii a petrecut«*. (III, 38). Isus, în predicarea *Evangheliei Sale*, s'a făcut cunoscut și văzut simțurilor omenesți. Pe Isus Hristos după înălțarea Sa la cer nu-L mai vedem cu ochii tru-pești; cu toate acestea nu ne-a părăsit, nu s'a despărțit de noi. Aceasta a promis-o apostolilor Săi, pe Muntele Măslinilor: *»Și iată Eu cu voi voi până la sfârșitul lumii.«* (Mt. XXVIII, 20). El rămâne cu noi în taina sf. Euharistii. Ceeace trebuie să ne cutremure de bucurie este că Isus este ca un prieten al nostru, care ni se dă nouă, vorbește cu noi și ne permite să vorbim cu El.

O sfântă convorbire dintre Isus din Sf. Cuminecătură și sufletul credincios, te prețim deajuns în viața noastră? Isus veghează, asupra noastră în Sf. Euharistie și ne vorbește. Cunoaștem noi dulceața acestei convorbiri? Depinde de noi s'o cunoaștem din propria trăire. Prorocul David spune: *»Gustai și vedeți că bun este Domnul«*. (Ps. XXXIII, 9).

Nașterea lui Isus Hristos ne îmboldește să ne apropiem sfioși, însă încredători de Isus Euharisticul, să-L privim, în sf. Ciboriu. Acolo Mântuitorul tuturor ne așteaptă să ne comunice secretul tăriei în viață. Este gata să ne vină în ajutor ori și când.

În Casa lui Dumnezeu, Isus Euharisticul în lăuntru nostru ne vorbește într'un limbaj necunoscut de simțurile noastre. Vocea Sa internă, pătrunde până la urechea inimii noastre.

Domnul ne vorbește, din sf. Ciboriu, prin anumite raze cari luminează spiritul, prin anumite sentimente, cari ne mișcă inima. Este o vorbire mută, care însă în anumite clipe face și ne învață de mii de ori mai mult, decât o poate exprima, cel mai strălucit discurs omenesc. Limbajul acesta îl înțeleg numai sufletele credincioase.

La acest Crăciun, oameni cu totul ai lumii, nu-l înțelegeți? Voi oameni ai pa-timilor, cari acum vă urâți ca fiarele până la nimicire, vă dușmăniți de moarte și numai moarte sămănați; vă îndreptați privirea spre Isus din sf. Ciboriu? Dacă cei cari au răspunderea faptelor mari de azi și-ar îndrepta privirea spre sf. Altar, e cert

că nu s'ar vărsa atâta sânge și n'ar exista atâta nedreptate.

Oamenii plăcerilor nu înțeleg limbajul lui Isus Hristos, fiindcă niciodată nu sunt în stare să-L audă, să-L înțeleagă, pentru că absolut cu totul sunt furați de lucrurile din afară, chiar în casa lui Dumnezeu, nu știu să pătrundă în ei inșiși. Atari oameni, nu voiesc să-și umple sufletul numai cu mii de gânduri deșarte, de amintiri și de griji, cari continuu îi chinuesc. Iar toate întrările inimii lor, sunt închise manei cerești.

Oameni ai lumii, deschideți ușa inimii voastre și energic faceți totul, ca să vă regăsiți pe voi înșivă înaintea Altarului lui Isus. Îndepărtați toate obstacolele, cari vă fac, ca înaintea vocii sale să fiți surzi. Aceasta sigur vă va fi folositoare. Căci ceeace nu era pentru voi decât întunec și taină, se va schimba în lumină, iar timpul petrecut fără folos, va deveni un timp prețios. Tot ceeace pentru noi era un desgust, va deveni cea mai mare bucurie și plăcere. Atunci nu va mai fi o greutate a rămâne în fața lui Isus Hristos Euharisticul, ci să te depărtezi de El.

Isus ne vorbește în Sf. Euharistie pentru folosul nostru. El ne arată calea, pe care trebuie să mergem, pericolele, cari trebuie să le încunjurăm. Ne descoperă greșelile în cari am căzut, sfințenia, la care putem ajunge cu ajutorul Său. Ne mustră lașitatea noastră și aprinde focul evlaviei în inima noastră. — În orice împrejurări ne-am găsi, El se apleacă spre noi. Când ne lipsește curajul, El ne întărește. Îndepărtează dela noi neîncrederea și'n hotăriri. El ne susține. Când suntem asaltați de ispite, ne susține, iar dacă suntem mârniți ia parte la întristarea noastră și îndulcește suferințele noastre. Omul, fără să-și dea bine seama se găsește cu totul schimbat.

Este timpul pătimirii întregii omeniri. Puterea urii făcnește pretutindenea. Văzduhul acum și-a pierdut vechea sa odihnă. — Cuvântul nu-și mai păstrează valoarea sa. Deseori pactele au devenit numai o bucată de hârtie. Prietenia veșnică s'a redus la câteva săptămâni. Secera morții profită de toți și-și adună o recoltă îngrozitor de bogată. Groaza domnește în toate colțurile lumii. Lumea caută un sprijin. Caută o columnă, care să-i asigure o sta-tornicie, o liniște; dar barca lumii e bătută de valuri năpraznice, iar liniștea este necunoscută de zilele sale.

Toți caută un drum spre acel liman al tihnei, plin de prosperitate. Pacea, buna înțelegere atât es e de durabilă, cât este de tare lucrul de care se leagă.

Noi cautăm tot ceea ce este omenesc. Cautăm izvorul pacii departe de locul unde se găsește. Pe Dumnezeu, temelie neclintită a așezării drepte L-am uitat. De aceea pace adevărată nu este. Pentru oamenii lumii nu este altă lumină, decât aceea a pământului. Pe ei înșiși fac columnele de sprijin ale clădirii lumii noi. Lumea pe aceste columne se clătina.

Pacea lumii adusă de Nașterea lui Hristos, numai atunci se poate stabili, când ne vom întoarce la Hristos.

Crăciun al Pătimirii, cum nu trezești mintea omenească?! Hristos este aproape de noi în Sf. Euharistie. Ne-așteaptă cu nerăbdare să mergem. Să vorbim tainic cu Dănsul, să ne descoperim apăsul inimii

noastre. El singur este acela, care poate vindeca durerea și tulburarea lumii întregi. El ne vede în umbra crucii noastre și putere are să o și scurteze. La Nașterea Domnului Nostru Isus Hristos, când s'a impacat Cerul cu pământul, sa-l cerem lui Isus să întărească această prietenie. Sa avem hotărârea conștie de a-L cerceta, cât mai des pe Isus Hristos în Sf. Cuminecătura de pe Altar, sa-l vorbim și sa-l cerem sa reverse harul sau asupra noastră. Cu cât vom sta mai mult și mai des în fața Sa, cu atât ne vom cunoaște mai bine. Prin lacrimi ferbinți și fapte de călăuză vom ispași ofensa adusă în contra Mântuitorului Odată cu Nașterea Sa să ne renaștem sufletește și poruncile Lui sa conducă destinele lumii. Atunci într'adevăr pacea indestructibilă va exista în suflete.

P. Grecu.

Crăciun și colindă...

E seară. Se așterne întunerecul, dar câmpia Viflaimului se luminează. Pastorii, cari priveghiau lângă oi, privesc înfricoșăți și mirați în jur. Și iată ca inger se arată și vestește marea bucurie: «S'a născut vouă astăzi Mântuitor, carele este Hristos Domnul...» În același timp în ceriuri, în peștera săracă și'n largul câmpiei rasună prima colindă: »Mărire lui Dumnezeu întru cele de sus, și pe pământ pace, între oameni bună învoire».

...Fericii pastorii, cari aud colinda ceriului »și au venit de grab', și au aflat pruncul«, apoi »s'au întors măbind și laudând pe Dumnezeu...»

În seara primului Crăciun, într'o iesle săracioasă, un copilăș cu bucle de aur își deschide ochii. Ochi strălucitori ca raza de soare, cari cuprind în sine toată bunătatea din ceriu și de sub ceriu și cari totuși, niciodată nu s'au veselit în zâmbete. Acei ochi frumoși privesc în lume, strabat inimile, înfloară și mângăie; luminează în noaptea sufletelor. Și pruncul — noua și pentru noi născut — deși fara casa, urmărit, ispitit și batjocorit, în drumul său dealungul pământului revarsă peste tot urarea primei colinde: pe pământ pace, între oameni bună învoire.

De atunci în fiecare an coboară la casele creștine cântul lin al colindelor, vestind aceeași sărbătoare, aducând aceeași mângăere în inimi. Vestesc pe acelaș Isus care, ca și atunci, cu aceeași ochi de raze privește mereu în lume. În lumea, care azi se zgudue din temelii. În lumea, în care colinda tunurile colinda morții, în care se improască cu sânge și frânturi de trupuri omenești. Isus privește în aceasta lume a haosului, în care atâția sunt cari plâng...; și atâția alții, cari, întorși cu fața spre ieslea unila a peșterii din Viflaim, imploară în tăcere mântuirea Isus îi privește pe toți și din ochii lui isvorese râuri de bunătate. Caci, peste aceasta lume învrajbită, cu toate profetiile atâtor »oameni mari«, tot El va revarsa și acum urarea primei colinde: și pe pământ pace...

Cuvântul colindei ingerilor e mai puternic ca toate tunurile lumii. În ea e nădejdea zilei de mâine.

Azi, iarăși Crăciun: În vârtejul năcazurilor și văjaitul gloanțelor, ingerii, îmbracați în haine de copii nevinovați, coboară iarăși sa colinde. Și ce frumoasă e colinda. Inima salta, sufletul se înalță, ochii strălucesc și buzele tremura s'o înceapă. Se spune că colinda e bucuria copiilor. Dar oare, numai

a lor? Nu, ci și mângăierea, una dintre puținele bucurii ramase celor mari. Colinda = legământul ce-l rostește în cânt, gura către obiceiul din bătrâni, cu care te-ai născut, ai crescut și cu care trebuie să mori.

Căci vântul vremii nu e permis să ștergă haina sufletului tău, din care face parte și Crăciunul și colinda. Sunt zile grele? lacrimi, oftări și suspine? — e focul care arde rugina și face să strălucească mai tare aurul. Și să nu uităm, că mulți se îmbracă cu haina falsă a ruginei. Deci: focul vremii va arde rugina, dar haina sufletului, aurul nașterii tale — supt din țâța maicii și adaptat în vremea colindelor copilăriei, nu se arde. Se lămurește, da, dar nu se mistue. E greu, dar e examenul colindelor bătrâne.

Și iarăși să nu se uite, că cea dintâi colinda a fost auzită și a îmbucurat pe pastori: nacăjiții, oropsiții, trudiții pastori: Și colinda se repeta, an de an. Azi o aude și îmbucură pe acelaș nacăjit, oropsit și trudit — neam de pastor.

Deci, cu capul ridicat, cu sufletul și inima larg deschisă să colindăm cu toții. Sa ascultăm cântecul stranelor bătrâne din ziua de Crăciun și să cântăm și noi împreună cu ele: Hristos se naște, măriți-L; Hristos din ceriuri, întâmpinați-L; Hristos pe pământ, înalțați-vă; cântați Domnului...

Colinda și cântarea Crăciunului, sunt garanța împlinirii dorinții, noastre și a lumii întregi: pe pământ pace...!

Pr. Cornel Popiu.

Adnotări

Cine a răsfoit vreodată vreun tratat de Sociologie, sau s'a familiarizat cu termenii ei, știe natural cari sunt în deobște problemele ce le ridică această disciplină. Mai știe neapărat, că una dintre cele mai imense probleme, care și-a cucerit în orice epocă actualitatea, este: *viețu socială ca fond și formă*, privită prin prizma aceleiași perspective: *fericirea omului!*

E just că s'au abordat idei, s'au elaborat planuri, s'au cristalizat formule, iar vervei verbale i s'a recunoscut rol de competenție. Rezultatul însă până azi e foarte umilitor, căci ar fi paradoxal a crede cu tarie într'o arhitectură perfectă de viață socială, când e departe de realizarea obiectivului fixat anterior: *fericirea!*

Dar fiindcă Sociologia în genere recunoaște caracterul primordialității și a înrâuririi exercitată asupra-i „bisericii“, eu nu consider a fi simplă tatonare în van, să facem un disperat apel la ultimul cuvânt al realității bisericesti. Ar fi bine — considerând că stăm de vorbă cu'n necredincios — să facem o piruetă de gândire, făcând abstracție de caracteru-i supranatural, deși aceste două noțiuni, »biserica și supranatural« nici virtual, parcă nu se pot separa. Dar totuși să privim biserica, numai sub aspectul realității sociale.

Biserica de azi, nu numai că îmbrățișează întreg tumultul colectivității într'un

tot consistent și de sine stătător, ci urcând scara generalizarilor logice o cristalizează într'un aspect organic. Bă mai mult, pentru a insufla acestei mase enorme fluidul existenței independente, îi da un atribut fiziologic. Arhicunoscutul: „*Trup mistic al lui Isus Hristos!*“

Iată adevărata realitate socială, iată adevărata formă socială, care nu numai că soluționează finalitatea prin cucerirea limanului fericirii, ci dă răspunsuri revelatorii multor probleme, considerate până acum tabu.

Și nu trebuie să treacă drept secret în fața nimanui, că biserica nici nu nega însușirile anatomice — natural în senz metaforic — a acestui sacru trup, considerând că și cap pe Domnul Nostru Isus Hristos.

Atunci ajunși la acest orizont, putem avea curajul, să privim aspectul vieții prin prizma acestei dogme. Dar fiindcă lucrarea ar trebui să fie prea vastă, ne vom margini numai la cei doi poli vitali: *forma socială și fericirea.*

Temeiul trupului mistic al lui Isus, este iubirea și ajutorarea reciprocă (în vocabular social: *caritatea*). Și atunci nu-mi vine spre uimire, că discutând deunăzi cu un indiferentist, mi-a recunoscut, că dacă admiră ceva în biserică, e *complînirea perfectă.*

Ceace vrea să spună, complectarea între diversele organe, — în senz anatomic —

adică ceea ce vine greu mâinilor, ajută picioarele, fiindcă e naturală cooperarea în același trup, mai ales când totul își iubește organele, organele iubesc totul și'n mod logic se iubesc și între ele. Fiecare își are un rost bine determinat, fiecare e un fascicol din tot, fiecare își aduce tributul, într'o armonie providențială. Nu e cazul a se concepe sistemul taylorist, fiindcă aici există o evoluție, tributul adus poate să evolueze. Exemplu mai bun ar fi mecanismul celular. Fiecare individ e o celulă în continuă devenire, având posibilitatea să-și aducă aportul în senz gradual pe scara înșiruirilor de valori.

Numai astfel se explica constituția așa de impecabilă a bisericii în occident și peste oceane. Căci se exclude ura, invidia, emulația răutăcioasă, lupta, fiindcă având conștiința că fiecare se străduiește în același organism, pentru'n ideal comun și nu egoist, ar fi cu totul absurd să te agiți în manierele animalității.

O singură cauză, o singură existență, un singur suflu, o singură năzuință, un singur scop, iată adevăratul aspect al bisericii lui Hristos.

Dar fiindcă și rezolvările matematice cele mai obștice își au proba lor și această teză ca să fie adevărată, trebuie să-și probeze veracitatea, răspunzând întrebării: *își realizează scopul, asigurând fericirea?* Răspunsul e: *Da!*

A nega existența fericirii e absurd. Tendința de totdeauna a omenirii a fost: *fericirea!* Tocmai de aceea din cele mai vechi timpuri a luat naștere Pedagogia, care în ultimă analiză are menirea să garanteze

omului fericirea. Toate formulele, toate principiile, dela bătrânii antici, la medievali și până la utilitariști; dela epicurism, stoicism, indianism, kantianism la industrialism, dela Socrates, Aristot la Hartman, Nietzsche sau Schopenhauer, nu numai că s'au compromis, ci chiar și-au dovedit — accentuat — în acest domeniu — calea greșită.

Bătrânii antici totuși au avut geniilitatea să se apropie — baremi teoretic — de acest deziderat uman: *Mens sana in corpore sana!* Biblia, acest mare focar de înțelepciune, zice despre fericire: *să-L cunoști, să-L cinstești, să-L iubești etc. pe Dumnezeu tău, ca prin aceasta să fii fericit*

E inutil să mai demonstrez că această ultimă condiție, ca să fii fericit, înafară de biserică e mai mult decât »imposibil să realizezi«.

Atunci să vedem întru cât, chiar prima condiție: *Mens sana* . . e posibilă înafară de biserică? Individual, omul nu poate să împlinească, zic constant, permanent și perfect, această condiție. Sănătatea morală și fizică permanentă, perfectă și nefluctuantă nu se poate concepe decât înmănunchindu-se cu *Trupul* lui Isus, luând și noi din influxul sănătății Lui dumnezeiești, luând viața din trăinicia Lui, luând suflu din fluidul Sa etern, luând fericire din fericirea Sa.

Fie ca și această constituție organico-socială — din inspirație divină — să fie tradusă și'n accepțiune sociologică, ca tot împreună să trăim dela Hristos, la Hristos și în Hristos, pentru noi și pentru-a noastră mântuire.

Ion T. Buzdugan.

Gânduri de Crăciun

Vremurile pe care le trăim, sunt desigur început de epocă nouă. Aceasta nu numai fiindcă așa se spune adesea și din partea multora, ci fiindcă intradevăăr în aluatul în care se frământă omenirea zilelor noastre, în sbuciumul sufletelor care se caută și se opintesc să se ridice din rătăcirile în care orbesc, în răsturnările succesive ale organizațiilor ce se clădesc în pripă și fără să poată mulțumi, în toată această tragică ciocnire de »energii contrare«, se trudește omenirea de a se găsi pe sine, de a găsi drumul ce duce spre Adevăr, de a împrăștia păcelele nopții negre, pentru a lăsa în plin răspândirea luminii — Lumina cari luminează lumii, dar care a fost uitată de orbii și ciungii pe care-i vindecase și cărora numai bine le făcuse.

Se știe fără a se mai spune, că Renașterea este o reacție împotriva medievalismului și scolasticismului. Tot ceea ce în mod virtual a fost conținut în acest sâmbure, în acest isvor de instaurare și absolutizare a valorilor pământești, s'a desfășurat rând pe rând până în secolul ce ne-a premers și chiar și într'acesta al nostru, mentalitatea onora nu s'a pufut încă complet desbăra de pecetea păgânească a Renașterii — a modernismului. Dar astăzi se pregătesc alte zări: început de epocă nouă. Și dacă în decurs de atâtea secole pământul făcea toate sforțările pentru a se convinge că și e suficient, astăzi sufletele lovite de absurditatea căutărilor zadarnice, se îndreaptă din nou spre cel ce a spus odinioară lui Toma care-L întrebăse: »Doamne, ... cum putem ști calea?«: »Eu sunt Calea, Adevărul și Viața« (Ioan XIV, 5-6) »Fiul meu, zice papa Pius XI. către cardinalul Verdier, criza pe care noi o trăim, este unică în istorie... trebuie să fii mândru de a fi martorii (il faut être fier d'être les témoins), mai mult, actorii acestei tragedii, care va răsturna lumea«.

A face conjeturi asupra celor ce vor veni, și a desvelii păcatele care au fost, înseamnă a extinde subiectul nu la cele câteva rânduri ale unui eseu, ci la tomuri întregi. În cele ce vor urma ne vom rezuma a lămuri doar două lucruri, primul caracteristic la lumea modernă ce a urmat instaurării valorilor pământești, iar cel de al doilea, caracteristic lumii care va veni și care trebuie să vină.

Deoparte individualismul exclusiv, iar de altă parte: caritatea.

Gânditorul rus Vladimir Soloviev într'o

lucrare în care și rezuma cugetările ce-l preocupau prin anul 1877: »Les trois forces« spune că trei sunt forțele care au prelucrat omenirea: tendința spre o unitate socială, tendința individualistă și legea dragostei, aceea care constă în »a respecta pe Dzeu, în ceilalți indivizi și în societățile lor« (Monsieur d'Herbigny »Vladimir Soloviev«).

Prima duce la nivelare, la uniformizare, și în acelaș timp, exclusiv dezvoltată, duce la sclavaj și moarte: »lumea musulmană ei își datorește imobilitatea« (Mgr. d'Herbigny: Vladimir Soloviev).

A doua tendință, cea individualistă, este mărul numai de curând gustat, fructul sec. XIX, pentru că mai ales în zilele de după revoluție, începe să se răspândească, mergând adesea mână în mână cu mașinismul și industrialismul. Fiecare energie se izolează »sub pretext de a urmări propria sa dezvoltare până la maximum«. Societatea se îmbucătățește, se fărâmițează în »organisme particulare« în »atomi de societate« fiecare plin de sine, egoist și dușman al altor energii individuale. O luptă mai barbară și mai vajnică decât între fiare, pentru că e purtată cu inteligență pervertită. Boala aceasta a individualismului, a fost proclamată în mod solemn de Revoluție, când dându-se o libertate absolută de acțiune elementelor individuale (de notat »libertatea nu este un scop, ci un mod de acțiune... această libertate de acțiune nu poate să fie scopul ultim al acțiunii mele...«) »s'a limitat activitatea lor la nevoi de ordin material« și se nega datoria carității (»du devouement à la société«) și a desinteresării personale.

...și cea de a treia tendință, tendința superioară de a respecta pe Dzeu în fiecare om...

»...eram gol..., eram flămând..., în teacă eram..., mie mi-ați făcut...«.

Să lepădam orice egoism, fie individual, fie național, și să ne facem cetățeni ai lumii superioare, a lumii care trebuie să vină.

Să trezim în noi această dorință.

O altă lume se zidește.

Zorii ei se împrăștie și drumul care duce spre dansa se va deschide mai larg.

»Eu sunt sigur că după peripecțiile pe care eu nu le pot, vai! să le prevăd, ea va ieși mai frumoasă și mai bine adaptată nevoilor timpului prezent«, zice Pius XI. în

scrisoarea către card. Verdier în preajma Crăciunului din 1936.

Despre lumea care va veni, ne-o spune Crăciunul, sărbătorirea Intrupării lui Dzeu, a venirii printre noi a lui Isus Hristos, care a adus pe pământ legea dragostei: legea carității.

Va fi mult mai frumoasă! Cu atât mai frumoasă, cu cât suferințele din care se va naște vor fi mai mari.

Lumea dragostei, a carității.

»Este nevoia timpurilor noastre, zice Paul Claudel, pe care o descopere... marile mișcări populare, mișcări încă vagi, care agită întreaga lume cu amploare. Este omenirea în căutarea de sine«.

Nevoia carității.

E sătulă lumea de individualismul crâș și grosolan al sec. XIX. Dorește o fraternitate a toată lumea, o unificare a omenirii în Corpul mistic, în biserica universală.

Legea dragostei.

»De pe aceea vă va cunoaște lumea... că vă veți iubi...« *Pentru aceste mistici comunitare înafara bisericii?* se întreabă Jaques Maritain. »și pentru ce... dacă nu, fiindcă sufletele care nu cunosc pe Isus Hristos, aspiră în mod disperat spre acest

Corp — mistic pe care ele însă nu-l cunosc și de aceea sunt gata să-și nutrească disperarea lor, prin cele mai rele falsificări.

Aceasta e porunca pe care o aduce Isus Hristos și care trebuie plinită cât mai mult în vremurile care vin: legea dragostei, a frațietății creștinești. Și generației noastre îi incumbă datoria de a mânui dalta, care cioplește viitorul, de a fi apostol fiecare acolo unde e: laic sau cleric. Fiecare va trebui să răspundă, să facă, să curețe drumul vieții sale și altora, să alunge întunericul din suflete.

Se simte nevoia unei solidarități, a carității, a fraternității creștinești, adevărată fraternitate și »catolicii trebuie să fie la această unire, («union») un sprijin energetic.

»Toți oamenii de bună credință, zice papa Pius XI., au imperioasă datorie, de a gândi ca ei au o misiune de implinit: aceea de a fi cât mai buni unii pentru alții și de a face imposibilul, fiecare în limita activității sale, pentru a îmbunătăți soarta omenirii».

Ea va fi mai bună!

Va fi mai frumoasă!

Grigore Găzdac

Bucurii nepieritoare de Crăciun

«Iată s'a apropiat vremea mântuirii noastre. gătește-te, Peștera, Fecioara se apropie să nască. Vifleeme, pământul Iudei, înfrumțează-te și te veselește, că din tine a răsărit Domnul nostru. Auziți munți și dealuri... că vine Hristos ca să mântuească omul, pe carele l-a plăsmuit...» (Minci: Dumineca înainte de Nașterea lui Iisus).

Sunt cuvinte de o frumsețe rară, gustate cu o atâtă fericire de creștinul ce se gătește

de venirea Domnului, de sărbătorirea nașterii Mântuitorului! Și cum să nu ne pregătim, ca să prăsnim cu bucurie aceste sfinte zile, căci doar sunt zilele în cari Mântuitorul a venit în lume, ca din moarte să ne treacă la viață! Din blestemul ce apăsa asupra neamului omenesc, vine El, Omul-Dumnezeu, ca să ne scoată. E sărbătoarea bucuriei, a fericirii muritorilor ridicați prin El la nemurire. Tresaltă deopotrivă inimile tuturor, căci vine Acela care aduce bogă-

iubim pe Dumnezeu și ne iubim pe noi înșine, apoi să venim în ajutorul aproape-lui nostru, căci numai așa dăm dovadă de această iubire.

Vom simți în felul acesta o bucurie sufletească ce se va prelungi în ceruri. Vom avea și noi mângâierea, că în timpul cel mai greu de iarnă și vremuri de război,

am urmat lui Christos, care la vremea judecării faptelor noastre nu ne va spune ca și celor zgârșiți, ci ca și celor cu adevărat creștini: »Veniți de-a dreapta mea și moșteniți împărăția Cerului, că flămând am fost și mi-ați dat de mâncare, gol am fost și m'ați îmbrăcat«.

I. Filip

BCU Cluj / Central University Library Cluj